

Expunere de motive

Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor stabilește la art. 8 faptul că veniturile provenind din amenzi achitate de persoanele fizice se varsă la bugetele locale unde acestea își au domiciliul, astfel competența executării silită în caz de neplată revenind organelor fiscale locale.

În realitate însă, executarea amenzilor contravenționale, îndeosebi a celor aplicate persoanelor fizice domiciliuate în localități de mici dimensiuni constituie o problemă spinoasă pentru autoritățile locale.

Un aspect îl reprezintă acuta lipsă de resurse umane și de expertiză în privința derulării procedurilor de executare silită. De asemenea, îngreunarea activității de colectare a sumelor provenind din amenzi este accentuată de creșterea mobilității populației, de libertatea de stabilire oriunde în țară sau în spațiul Uniunii Europene fără știrea autorităților unde se află domiciliul care figurează în actele oficiale. În astfel de condiții, localizarea contravenientului, respectiv a bunurilor urmăribile sau identificarea disponibilităților bănești depășește capacitatea logistică a unei primării.

În cazul în care procedurile de executare silită sunt epuizate, autoritățile locale sunt obligate potrivit art. 9 să solicite instanțelor înlocuirea amenzilor cu sancțiunea prestării de activități în folosul comunității:

”(3) În cazul în care contravenientul persoană fizică nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii și nu există posibilitatea executării silită, organul de specialitate al unității administrativ-teritoriale prevăzut la art. 39 alin. (2) lit. a) în a cărui rază teritorială domiciliază contravenientul va sesiza instanța judecătorească în a cărei circumscripție domiciliază acesta, în vederea înlocuirii amenzii cu sancțiunea obligării contravenientului la prestarea unei activități în folosul comunității, ținându-se seama de partea din amendă care a fost achitată.”

Dar și în aceste cazuri, realitatea demonstrează dificultatea executării hotărârilor judecătorești: în multe cazuri localizarea contravenienților este imposibilă sau aceștia refuză să se conformeze deciziilor instanțelor de a presta activități în folosul comunității.

Există primării în țară care au acumulat și continuă să adune sute sau chiar mii de procese verbale de constatare a contravențiilor a căror executare ridică obstacole procedurale și practice insurmontabile. Beneficiul de pe urma cheltuielilor pe care le implică executarea sancțiunilor contravenționale în termeni de resurse umane și de timp este inexistent: nici sumele de bani nu pot fi încasate și nici activitățile în folosul comunității nu sunt prestate. În plus, trebuie subliniat un aspect deosebit de important al scopului legislației contravenționale, și anume acela de a atrage atenția asupra unor acte sau fapte discordante cu ordinea publică sau cu regulile de bună conduită și de a aplica pedepse menite să educe și să prevină astfel de acte/fapte. Or, prin neexecutarea sancțiunilor aplicate scopul legii nu poate fi atins.

Implementarea de sisteme/platforme informatice care să asiste autoritățile în general în identificarea persoanelor supuse procedurilor de executare silită, a bunurilor acestora, și care să înlesnească efectuarea plăților constând în amenzi contravenționale aplicate se află în lucru. Astfel va fi sistemul informatic *PatrimVen*, prin intermediul căruia autoritățile interesate vor putea identifica active ale

persoanelor – bunuri deținute, venituri impozabile, conturi bancare –, colaborarea dintre acestea în privința punerii în executare a proceselor verbale de contravenție urmând a fi mult facilitată. Totodată, contul unic pentru încasarea amenzilor contravenționale și sistemul informatic de gestionare a titlurilor de creanță instituite de Legea nr. 203/2018 creează premisele eficientizării colectării sumelor provenind din amenzi aplicate prin procese verbale de contravenție.

Însă până la definitivarea implementării soluțiilor informatice preconizate și familiarizarea autorităților cu aceste sisteme, rămân în vigoare normele care nu oferă rezolvare problemei încasării veniturilor provenite din amenzi.

Modificările propuse la art. 9 și la art. 39¹ alin. (1) sunt menite să clarifice textul normativ în sensul în care cererea înlocuirii amenzii cu prestarea de activități în folosul comunității în cazul ambelor ipoteze prevăzute (fie la solicitarea organului de specialitate al unității administrativ-teritoriale fie a contravenientului) să fie opțională. Motivul propunerii rezidă în chiar condițiile preliminare formulării cererii - contravenientul nu achită amenda și executarea silită nu este posibilă -, îndeplinirea lor golind de substanță apelul la instanțele judecătorești și echivalând cu un consum ineficient al resurselor.

Modificarea alin. (2) al articolului 39¹ - *În cazul în care contravenientul, citat de instanță, nu a achitat amenda în termenul prevăzut la alin. (1), instanța procedează la înlocuirea amenzii cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității pe o durată maximă de 50 de ore, iar pentru minori începând cu vârsta de 16 ani, de 25 de ore - se impune din cauza conflictului juridic cu prevederea similară din Ordonanța nr. 55/2003 privind regimul juridic al sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității, unde se prevede la art. 3 alin. (1) că *Sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității se execută după programul de muncă ori, după caz, programul școlar al contravenientului, pe o durată cuprinsă între 50 de ore și 300 de ore, de maximum 3 ore pe zi, iar în zilele nelucrătoare de 6-8 ore pe zi.* Astfel, pentru aceeași faptă și sumă de plată sub formă de amendă, este posibil ca în aplicarea O.G. nr. 55/2003 să fie aplicat un alt număr de ore ca în cazul recurgerii la prevederile O.G. nr. 2/2001. Soluția constă în a permite instanțelor care coroborează prevederile celor două acte normative o marjă firească de apreciere în privința conversiei sumei de bani în ore de activitate în folosul comunității.*

Inițiativa legislativă propune de asemenea o soluție pentru creșterea gradului de încasare a amenzilor contravenționale, în prezent imposibil de realizat, prin transferarea acestora organului fiscal central de executare a titlurilor de creanță.

Agencia Națională de Administrare Fiscală dispune atât de bazele de date care îi permit executarea sancțiunilor sub forma amenzilor contravenționale cât și de expertiza în domeniul executării silite. Mai mult, ANAF are și competențele necesare potrivit prevederilor art. 7 alin. (A) pct. 13 al Hotărârii Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare:

În realizarea funcțiilor sale, Agenția are, în principal, următoarele atribuții: (...)

13. aplică modalitățile de executare silită și măsurile asigurătorii, pentru a căror realizare este competentă potrivit legii, inclusiv pentru amenzile de orice fel și alte creanțe bugetare, pe baza unor titluri executorii, transmise spre recuperare organului fiscal, potrivit legii.

Prin completarea prevederilor O.G. nr. 2/2001, în urma adoptării unei hotărâri a organului deliberativ local, vor putea fi transmise spre recuperare ANAF procesele verbale de constatare a sancțiunilor aferente amenzilor care îndeplinesc anumite condiții:

- persoana pe numele căreia a fost completat procesul verbal de contravenție nu a achitat amenda în urma comunicării acestuia și a somației,
- au fost epuizate procedurile de executare silită – însemnând fie că identificarea sau localizarea persoanei nu au putut fi realizate, fie că pe raza localității debitorul nu are bunuri urmăribile, nu are disponibilități bănești sau conturi curente identificabile, inclusiv în urma consultării altor instituții/autorități, potrivit procedurilor de executare silită reglementate de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală,
- dacă persoana a fost localizată, aceasta refuză soluția oferită de lege la art. 39¹ din O.G. nr. 2/2001 de înlocuire a amenzii cu activități prestate în folosul comunității, refuz pe care îl va exprima în scris. Măsura este menită să nu împiedice persoanele care doresc să înlocuiască amenda cu prestarea de activități în folosul comunității să solicite acest lucru instanțelor competente, acesta fiind un drept care nu le poate fi încălcat.

Inițiativa legislativă nu are impact asupra cheltuielilor bugetului consolidat:

- în cazul bugetelor locale este vorba despre amenzi a căror executare este imposibilă în prezent și care urmează a fi prescrise în termenul legal prevăzut,
- la nivelul veniturilor bugetului de stat, prin ANAF se oferă posibilitatea de executare a unor amenzi, așadar de majorare a veniturilor bugetului de stat ca urmare a executării acelor sancțiuni săvârșite de contravenienți care dețin conturi bancare sau bunuri urmăribile în alte localități decât cea de domiciliu.

Inițiatori,

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Semnătură
1	MIKLÓS ZOLTÁN	UDMR	
2	KOLESA'R RÁROCY	UDMR	
3.	CSE'P ÉVA ANDREA	UDMR	
4.	NABY SZABOLCS	UDMR	
5.	GÁL KAROLY	UDMR	
6.	LABANTI L'NNA -ZSOLÉ	UDMR	

